

Profesní etika pracovníků Centra protidrogové prevence a terapie, o.p.s.
Plzeňská 13, 326 00 Plzeň
IČ 25232142

Etický kodex stanovuje zásady chování a jednání zaměstnanců CPPT, o.p.s. zařazených do jednotlivých programů. Je základní etickou normou jejich vystupování především vůči klientům. Tento etický kodex je součástí pracovního řádu.

I.
Základní ustanovení

Etický kodex navazuje na základní práva a povinnosti zaměstnanců uvedené v zákoníku práce v oblasti obecných etických norem chování a jednání. Dodržování zásad v něm uvedených spolu s následujícími zásadami bude mít vliv na hodnocení zaměstnance společnosti jejich profesní růst, zásadní porušování pak může být posuzováno jako porušení pracovní kázně se všemi vyplývajícími důsledky.

Zaměstnanci CPPT, o.p.s. přijímají a respektují etický kodex zaměstnance jako jeden ze svých morálních závazků. Uvědomují si, že jeho akceptování se výraznou měrou podílí nejen na rozvoji interpersonálních vztahů uvnitř společnosti, ale i na rozvoji jednotlivých služeb a v neposlední řadě na rozvoji vztahů vůči široké veřejnosti.

Etický kodex sice není obecně závazným právním předpisem, ale svou náplní a posláním doplňuje širokou škálu zákonných a právních předpisů.

Celá společnost si uvědomuje, že základní hodnoty, které má každý zaměstnanec ctít a spoluvytvářet jsou odpovědnost, profesionální přístup a kvalita.

1. Klademe důraz na vysokou kvalitu vlastní práce, chápeme ji jako jednu z možností, jak vytvářet nejvyšší hodnoty;
2. Usilujeme o vysokou úroveň všech poskytovaných služeb;
3. V rámci rozvoje společnosti se snažíme být otevřeni inovačním procesům;
4. Klademe důraz na vzájemně otevřenou komunikaci, dostupné informace poskytujeme seriózně, pravdivě a včasně;
5. Za základ naší činnosti považujeme týmovou spolupráci a její konstantní udržování;
6. Respektujeme ujednaná rozhodnutí, dbáme na to, aby byla vždy v souladu s platnými zákony, normami, předpisy a obchodními podmínkami;
7. Podporujeme profesionální růst zaměstnanců;
8. Ctíme dobré mezilidské vztahy uvnitř i vně společnosti;
9. Uvědomujeme si, že jsme nositeli image společnosti;
10. Ctíme poslání společnosti.

Text tohoto dokumentu stanovuje etický standart závazný pro všechny pracovníky společnosti.

Vzhledem k činnostem, které pracovníci společnosti ve své praxi vykonávají, přímo nebo obsahově podléhá Etickému kodexu sociálních pracovníků české republiky, Etickému kodexu české psychoterapeutické společnosti a Etickému kodexu školního poradenského pracovníka, které jsou v plném znění uváděny v příloze. V souladu s těmito dokumenty a ve vztahu k specifikům oblasti činnosti společnosti je stanoven Etický kodex pracovníků Centra protidrogové prevence a terapie, který je v plném znění uveden v příloze tohoto dokumentu.

a)

etika v praxi společnosti

Profesní praxe pracovníků společnosti ve vysoké míře zahrnuje práci s lidským vztahem a v lidském vztahu. Stanovením a dodržováním etických standardů si společnost klade za cíl zejména:

- Ochranu práv, zdraví a bezpečí klientů společnosti.
- Ochranu práv, zdraví a bezpečí pracovníků společnosti.
- Ochranu veřejného zdraví a snižování společenských rizik plynoucích ze zneužívání návykových látek.
- Udržitelnost koncepce služeb poskytovaných společností a jejího rozvoje v souladu s posláním společnosti.
- Srozumitelnost pravidel spolupráce a jasné ohraničení dobré praxe.

b)

prostupnost etických standardů praxí společnosti

Společnost stanovuje základní etické principy, Etický kodex, související dokumenty a mechanismy pro jejich uplatňování. Jednotlivé programy provádějí v souladu s výše uvedeným místní úpravy, tak aby zohlednily specifika plynoucí z jejich praxe:

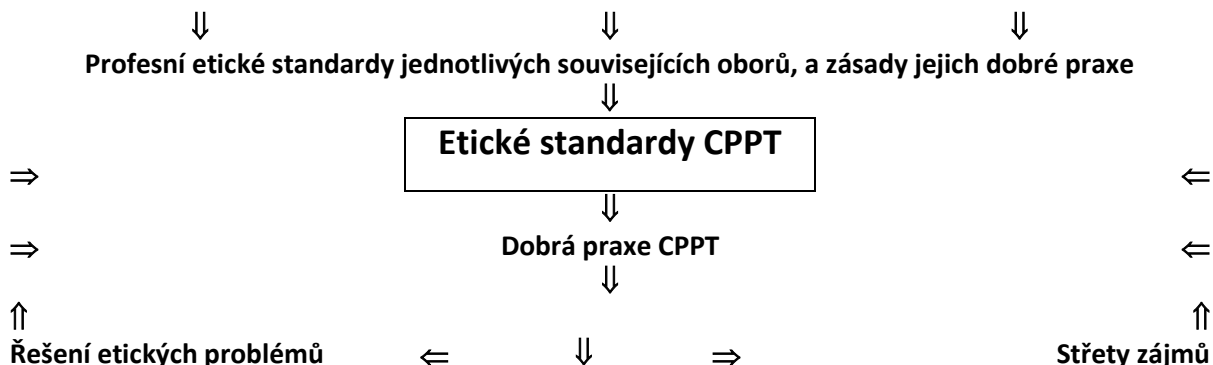
Prostupnost etických standardů praxí společnosti

Práva klientů a pracovníků

Legislativa ČR

Veřejné zájmy

(ochrana veřejného zdraví a snižování rizik)

II.

Základní teze etických standardů

Společnost stanovuje své etické standardy a Etický kodex pracovníka na základě následujících tezí (s využitím materiálů RVKPP):

a)

Využití veškerého odborného potenciálu ve prospěch klienta;

Je nezbytné, aby pracovníci společnosti v rámci své profese a odbornosti věnovali pozornost otázce, zda jsme udělali či děláme vše co je v našich schopnostech a možnostech. Tato kritická otázka umožňuje udržet poskytovanou službu i profesní výbavu jednotlivců živou a rozvíjející se a působí preventivně proti strnulé profesní rutině.

Odborným vedoucím na úrovni společnosti i jednotlivých programů je doporučeno udržovat takovou atmosféru v týmech, která umožňuje otevřené kladení kritických otázek a vyjadřování opozičních názorů na procesy a úkony využívané v denní praxi a odborných koncepcích. Současně je nezbytné setrvalé prohlubování vzdělávání pro udržení a rozvoj odborné kompetence.

b)

Kultivace vlastní osobnosti a vztahů

Výlučným nástrojem profesní praxe pracovníků společnosti je jejich osobnost. Jsou ve vysoké míře vystavení práci v lidském vztahu a s lidským vztahem. Profese tak klade vysoký nárok na setrvalou kultivaci osobnosti zaměřenou na zralost a kvalitu. C.G. Jung, vyslovil tezi, že „terapeut nemůže posunout klienta tam, kam se nedostal sám.“ S vědomím tohoto principu vytváří společnost pro své pracovníky takové podmínky, které umožňují vědomé budování hranic mezi osobním a profesním prostorem i možností vlastní profese a pracovní pozice. Společnost dbá na to, aby si protivníci aktivně uvědomovali rizika a zátěž z profese vyplývající a vytváří podmínky pro jejich minimalizaci.

c)

Nepoškozování klienta

„Primum noli nocere - především neškodit“, základní teze pomáhajících profesí vzešlá z medicíny je závazná i pro pracovníky společnosti. Na profese všech zaměřením a koncepcí jednotlivých pracovišť je kladena zodpovědnost minimalizovat toto riziko zejména následujícími postupy:

- Omezit svou praxi pouze na ty nástroje, postupy a metody, pro něž je daný pracovník, vzdělán, vycvičen a současně má dostatek zkušeností.
- Zamezit poškození klientů doktrínou pracoviště tím, že budou budovat jasná a srozumitelná pravidla spolupráce respektující základní lidská práva a svobody s jistotou, že jim klienti pracoviště rozumí.
- Na pracovištích, která pracují s komunitními nebo skupinovými formami práce zajistit každému jednotlivci právo na ochranu před negativními vlivy jiných jednotlivců či skupiny.

Významný ochranný prvek před poškozením klienta je společností stanovený systém prevence syndromu vyhoření¹.

d)

Zdrženlivost od mimopracovních vztahů s klienty

Vzhledem k povaze profesního vztahu charakteristického nerovnoměrným rozložením moci a zvýšenou závislostí klienta, který současně vyžaduje vytvoření pracovního spojení mezi klientem a pracovníkem, je na všechny členy týmu společnosti kladen požadavek, aby vytvářeli ve své praxi takové podmínky,

- které minimalizují možnost jakékoli formy zneužití profesního vztahu s klientem. Zneužitím se rozumí jakýkoliv prospěch pracovníka na úkor klienta ať již materiální, fyzický, emoční, duchovní či týkající se profesní prestiže.
- které umožňují otevřeně vnímat prvopočátky situací, které mohou ke zneužití směřovat, byť nezáměrného a neuvědomovaného. Společnost doporučuje vedoucím programů budovat dostatečně otevřenou komunikaci o probíhající práci s klienty a souvisejících procesech na úrovni intervize a jasný a pravidelný supervizní rámec.

¹ Viz příloha tohoto dokumentu „Systém prevence syndromu vyhoření pro pracovníky Centra protidrogové prevence a terapie“

Současně jsou všichni pracovníci společnosti důrazně varováni před navazováním mimoprofesionálních vztahů s klienty společnosti a to i po ukončení profesní spolupráce. Zejména pak pro charakteristiky profesního vztahu uváděné výše, které neumožňují, aby takto navázaný vztah bezpečně nabyl jiné, např. partnerské či intimní podoby, bez zneužívajících aspektů a výrazné újmy na obou stranách.

e)

Zachování důvěrnosti informací o klientovi

Vzhledem k povaze profesního vztahu mezi pracovníkem a klientem, je základním předpokladem budování pracovního spojení zachování důvěrnosti informací o klientovi. Všichni pracovníci společnosti jsou vázáni mlčenlivostí. Základ tohoto opatření je zakotven v zákoně. Vzhledem k charakteru služeb poskytovaných společností a individuálním nárokům na budování důvěry v jednotlivých případech, je nutné zohlednit specifické potřeby, a formulovat další vlastní omezení na úrovni jednotlivých typů služeb.

Společnost doporučuje vedoucím programů jasně formovat pravidla zejména v následujících oblastech:

Sdílení individuálně získaných informací v terapeutickém týmu; efektivita týmové práce vyžaduje efektivní předávání informací a vzájemné konsultace. Důvěrnost by se měla vztahovat na tým, nikoliv na jednotlivého člena. Individuální mlčenlivost by měla být rezervována pro zcela výjimečné a dočasné situace. Pacienti či klienti by o těchto pravidlech komunikace uvnitř týmu měli být informováni. Zanedbání a nedůslednost přináší riziko, že tým bude paralyzován individuálně sdělovanými „tajemstvími“. Tento princip se vztahuje i na práci se skupinou.

Předávání informací o klientovi jeho příbuzným a naopak; Pravidla by měla být stanovena a všem vysvětlena tak, aby:

- umožňovala klientovi v terapeutickém prostředí volně hovořit o své rodině, vztazích a problémech,
- zajistila, aby rodina svého člena v terapii podporovala nebo aspoň tolerovala,
- chránila terapeuta před paralyzujícími tajemstvími a koalicemi s jednou či druhou stranou.

To vše za dodržení podmínky, že mimo povinnost stanovenou zákonem pracovníci společnosti informace o klientovi sdělují pouze s jeho písemným souhlasem a v rozsahu a způsobem jím stanoveným. Nikdy bez předchozí identifikace příjemce informací.

Důvěrnost informací vůči úřadům; společnost neuzavírá se žádnými institucemi kontrakty, které by podmiňovaly kontakt s klientem jako závazný s následnou povinností informování, pokud tuto povinnost klient nedodrží. Takový kontrakt přichází v úvahu pouze na žádost klienta samého (např. výkon jako součást výkonu VPP či kontaktu s PMS).

Současně je součástí profesní etiky pracovníků společnosti povinnost sledovat aktuální novely trestních a přestupkových legislativních úprav, aby byly postupy uplatňované v tomto bodě v souladu s platnou legislativou.

Při ochraně osobních údajů postupuje společnost v souladu se zákonem 101/2000 sb. Poskytnutí důvěrných informací bez souhlasu klienta je možné pouze v následujících případech, v rozsahu nezbytném ve vztahu k účelu:

1. pokud by neposkytnutím osobních či citlivých informací byl ohrožen život či zásadně zdraví klienta (např. při komunikaci s lékařem kdy je klient v bezvědomí, či neschopen komunikace).

2. pokud si informace vyžádá soud či advokát klienta v trestním řízení (písemná žádost, prokázání příslušnosti a osobní identity obhájce).

3. pokud se klient stal pachatelem závažné trestné činnosti proti pracovníkovi společnosti nebo jeho klientovi v době pobytu v zařízení, či je činnost namířena proti majetku (loupežné přepadení, zháňství, vydírání atd.) a pokud se na situaci vztahuje tzv. oznamovací povinnost (neoznámení a překažení trestného činu) dle §168 tr.z. **neoznámení** – vražda, pokus o vraždu, týraní svěřené osoby a §167 tr.z. **překažení** – 168 + znásilnění, pohlavní zneužívání

4. v níže uvedených případech pracovník přivolá lékaře a oznamovací povinnost přebírá lékař:
Oznámit **policii** je třeba:

- smrt v důsledku tr. činu
- sebevražda/pokus při důvodném podezření na účast jiné osoby
- zjištění otravy, jejíž zdroj může ohrozit další osoby
- zraněný se střelným poraněním
- nelze-li zjistit totožnost – předání nutných podkladů
- odmítá-li pacient léčbu při podezření na přenosnou nemoc = šíření nakažlivé choroby (189 a 190 tr.z) a ohrožování pohlavní nemocí (226 tr.z)

Dále je v tomto bodě nutné zmínit, že zdravotnická zařízení a zdravotnické profese mají povinnost mlčenlivosti danou zákonem a zprostit této povinnosti (například pro účely svědecké výpovědi) je může jedině soud. Zda jsou společnosti poskytující nezdravotnické služby opravdu schopny zaručit důvěrnost informací vůči orgánům činným v trestním řízení, není bohužel právně zcela jasné.

f)

poskytování a rozvoj služeb v souladu s lidskými právy

Služby poskytované společnostmi jsou ve všech případech plánovány, realizovány a rozvíjeny v souladu se základní listinou práv a svobod. Informovat klienty o této skutečnosti, konkrétní podobě obrazu práv v souvislosti s užívanými službami a případných střetech práv klientů s pracovníky společnosti či společností je součástí standardních postupů programů společnosti. Společnost za tímto účelem zpracovává dokument „Střety zájmů klientů a pracovníků Centra protidrogové prevence a terapie a střety zájmů klientů a Centra protidrogové prevence a terapie“ a dále ukládá všem programům zpracovat místní úpravu tohoto dokumentu.

Výčet dotčených práv je součástí tohoto dokumentu.

e)

soulad profesního poslání, názoru a zásad

Pro průběh a rozvoj služeb poskytovaných společnostmi je nutné, aby koncepce programu a profesní postoje pracovníků zahrnovali jasně ohraničené poslání a zásady, na kterých jsou služby vystavěny a poskytovány, a v souladu se kterými je plánován jejich rozvoj. Vzhledem ke skutečnosti, že služby poskytované společností mají charakter veřejného závazku, je vedoucím programů uloženo dbát na profesní postoje pracovníků a vytvářet takové podmínky, aby veškeré informace o této oblasti (i mimo pracovní dobu) byly v souladu s etickými standardy společnosti.

III. Etický kodex

Všichni pracovníci společnosti, stážisté a dobrovolníci jsou vázáni následujícími etickými principy:

1. Etické zásady obecně

- 1.1 Veškerá péče poskytovaná společností je založena na hodnotách demokracie a lidských práv, které jsou vyjádřeny v Chartě lidských práv Spojených národů, v Úmluvě o právech dítěte a v etickém kodexu Práv pacientů. Dále se řídí zákony tohoto státu, které se od uvedených kodexů odvíjejí.
- 1.2 Pracovník CPPT, o.p.s. ctí jedinečnost každého člověka bez ohledu na jeho původ, etnickou příslušnost, mateřský jazyk, věk, zdravotní stav, sexuální orientaci, ekonomickou situaci, náboženské a politické přesvědčení a bez ohledu na to, jak se podílí na životě celé společnosti.
- 1.3 Základní hodnoty se odvíjejí od práva jedinců na soukromí, důvěrnost, sebeurčení a autonomii. Tyto principy se uplatňují v přístupu ke klientům a musí být v souladu nejen s profesionálními povinnostmi, ale i se zákonem.
- 1.4 Právo každého jedince na seberealizaci je zpochybnitelné, pouze pokud dochází k omezení takového práva u druhých osob.
- 1.5 Pracovník společnosti usiluje o zajištění vysoké odborné úrovně, přičemž poskytuje pouze ty služby, které odpovídají standardům péče platným pro daný typ programu a dosaženým individuálním kompetencím a vzděláním.
- 1.6 Součástí etického přístupu je dobrá vůle pomáhat na základě znalostí, dovedností a zkušeností jednotlivcům, skupinám a komunitám při jejich rozvoji a při řešení konfliktů se společností.
- 1.7 Profesionální odpovědnost má prioritu před osobními zájmy.
- 1.8 Pracovník má povinnost chovat se jako vyzrálý a pozitivní vzor.

2. Etické zásady ve vztahu ke klientům

- 2.1 Pracovník společnosti respektuje klienta jako rovnocenného partnera se všemi občanskými právy a povinnostmi, včetně jeho zodpovědnosti za své zdraví. Pokud jsou některá práva klienta v zájmu jeho zakázky byť i dočasně omezena, je pracovník povinen o této skutečnosti klienta informovat.
- 2.2 Člen týmu společnosti jedná tak, aby chránil důstojnost a lidská práva klientů.
- 2.3 Člen týmu společnosti pomáhá se stejným úsilím a bez jakékoliv formy diskriminace všem klientům. Chrání klientova práva na soukromí a důvěrnost jeho sdělení. Data a informace požaduje s ohledem na potřebnost při zajištění služeb, které mají být klientovi poskytnuty a informuje jej o jejich potřebnosti a použití. Žádnou informaci o klientovi neposkytuje bez jeho souhlasu. Pokud použije získané informace /např. ke studijním aj. účelům-kazuistiky, statistické zpracování, zprávy pro instituce/, vždy garantuje anonymitu osobních údajů v souladu se zákonem 101/2000 Sb. O ochraně osobních údajů.

- 2.4 Člen týmu společnosti je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti se svým působením v programech společnosti, a které se vztahují ke klientům. Této povinnosti jej může zbavit pouze klient nebo jeho zákonný zástupce písemným prohlášením. I v tomto případě je však pracovník povinen zvážit zachování mlčenlivosti, pokud je to v zájmu klienta. Tím nejsou dotčena příslušná ustanovení trestního řádu a povinnost vypovídat před orgány činnými v trestním řízení.
- 2.5 Člen týmu společnosti hledá možnosti jak zainteresovat klienty do řešení jejich problémů.
- 2.6 Člen týmu společnosti se musí snažit zajistit, udržet a rozvíjet svou profesionální kompetenci, uvědomovat si a zachovávat hranice vlastních kompetencí. Za tímto účelem využívají pracovníci intervize a supervize stanovené standardy společnosti. Pokud v průběhu péče pracovník shledá, že potřeby případu převyšují jeho kompetence, je povinen klienta předat. Pokud současně převyšují potřeby případu kompetence pracoviště, je povinností předat klienta jiné instituci.
- 2.7. Pracovníkům společnosti je zakázáno využívat klienty k uspokojování svých sexuálních, emocionálních, náboženských, obchodních a jiných potřeb a přání, nebo pro zisk společnosti. Pokud pracovník naváže mimoprofesionální vztah s jiným členem klientovy rodiny bez souvislosti s případem klienta, je pracovník povinen toto oznámit a zajistit předání klienta do péče jinému pracovníkovi bez této vazby.
- 2.8. Při poskytování služeb a řešení případu klienta jsou prioritou alternativy vedoucí případ v souladu se zájmy klienta, pokud však současně nedochází k porušení základních lidských práv a svobod jiné osoby. Klient musí být pracovníkem vždy informován o smyslu, rizicích a následcích plynoucích z volených postupů.
- 2.9. Je povinností pracovníka informovat klienta o jeho právech a pravidlech poskytování služeb a provozu programů společnosti a dále o jeho právech ve smyslu ustanovení zákona č. 101/2000 Sb o ochraně osobních údajů.

3. Etické zásady ve vztahu k zaměstnavateli

- 3.1 Člen týmu společnosti plní odpovědně své povinnosti vyplývající ze závazků svému zaměstnavateli.
- 3.2 Zaměstnavatel vytváří takové podmínky, které umožňují členům pracovního týmu závazky přijmout a uplatňovat je v souhlasu s tímto kodexem.
- 3.3 Člen týmu společnosti se snaží ovlivňovat pracovní postupy s ohledem na co nejvyšší úroveň služeb.

4. Etické zásady koležiality

- 4.1 Člen týmu společnosti respektuje znalosti a zkušenosti svých kolegů a ostatních odborných pracovníků. Vyhledává a rozšiřuje spolupráci s nimi a tím zvyšuje kvalitu poskytované služby.
- 4.2 Člen týmu společnosti respektuje rozdíly v názorech a praktické činnosti kolegů a ostatních odborníků. Připomínky k nim vyjadřuje na vhodném místě a vhodným způsobem.

- 4.3 Člen týmu společnosti je povinen konstruktivně spolupracovat s těmi kolegy a odborníky, kteří jsou následně v kontaktu se stejnými klienty. Předává-li klienta do péče kolegovi nebo jinému odborníkovi, pak jej, po vydání klientova písemného souhlasu, může informovat o dosavadním průběhu péče.
- 4.4 Člen týmu společnosti upřednostňuje týmovou spolupráci před separací a individuálním pojetím služby v programech zřizovaných společností.

5. Etické zásady odbornosti a povolání

- 5.1 Člen týmu společnosti dbá na udržování a zvyšování prestiže daného typu služby.
- 5.2 Člen týmu společnosti se snaží o zvyšování odborné úrovně své práce a brání tomu, aby odbornou práci prováděl nekvalifikovaný pracovník nebo bez patřičného vzdělání a průpravy.
- 5.3 Člen týmu společnosti je zodpovědný za celoživotní vzdělávání a výcvik, což je základní předpoklad pro udržení stanoveného standardu služeb a schopnosti řešit etické problémy.
- 5.4 Členové týmu společnosti ctí kromě tohoto kodexu, také svůj profesní kodex.
- 5.5 Člen týmu společnosti dodržuje určenou pracovní dobu s ohledem na případy, které vyžadují neodkladné řešení.
- 5.6 Členů týmu společnosti se týká ohlašovací povinnost v případech určených zákony ČR.

6. Postupy při řešení etických problémů

- 6.1 Závažné i méně závažné etické problémy řeší jednotlivé týmy programů na pracovních poradách a dále v rámci supervize. Každý člen týmu má mít možnost diskutovat a analyzovat tyto problémy ve spolupráci se všemi stranami, kterých se problém týká
- 6.2 Úkolem supervize je mj. napomáhat řešit etické problémy, které se jednotlivcům a týmu jednotlivých programů nedaří řešit z vlastních lidských a odborných zdrojů.
- 6.3 Pokud člen týmu společnosti nepovažuje způsob řešení etického problému za uspokojivý má možnost obrátit se na SR a DR CPPT, o.p.s. Následně pak na A. N. O. a výbory příslušných sekcí, jejichž je program členem a dále na profesní společnosti a asociace, které určují etické kodexy příslušných profesí.
- 6.4. Tento kodex je závazný pro pracovníky společnosti v době služby i mimo ni. Mlčenlivost trvá i po ukončení pracovního poměru v souladu se zákonem č.,101/2000 Sb.

Tento kodex nabývá platnosti 1.8.2005, revidován 05/2009

IV.

Práva zaměstnanců a klientů společnosti

Práva zaměstnanců a klientů společnosti v plném rozsahu podléhají Listině základních práv a svobod, jako součásti Ústavního zákona č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. České republiky.

Společnost zaručuje pro své zaměstnance ochranu práv v souladu s platnými legislativními zpravujícími vztah zaměstnance a zaměstnavatele.

Práva, se kterými je nezbytné klienty seznámit před vstupem do služeb, nebo mohou být poskytováním služeb dotčena, jsou uvedena v odstavci b) tohoto článku.

a)

preambule

Lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezczitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.

Dodržováním listiny základních práv a svobod zajišťuje stát. Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.

Meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou základních práv a svobod (dále jen "Listina") upraveny pouze zákonem.

Základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení. Každý má právo svobodně rozhodovat o své národnosti.

1)

Základní lidská práva a svobody:

Následující práva:

- Každý je způsobilý mít práva;
- Každý má právo na život;
- Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena;
- Osobní svoboda je zaručena;
- Právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Dědění se zaručuje;
- Obydlí je nedotknutelné;
- Svoboda pohybu a pobytu je zaručena;
- Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena.

Nikdo nesmí porušit listovní tajemství ani tajemství jiných písemností a záznamů, ať již uchovávaných v soukromí, nebo zasílaných poštou anebo jiným způsobem, s výjimkou případů a způsobem, které stanoví zákon. Stejně se zaručuje tajemství zpráv podávaných telefonem, telegrafem nebo jiným podobným zařízením.

2)

Politická práva

Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny všem bez rozdílu. Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu.

Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

Petiční právo je zaručeno. Peticemi se nesmí vyzývat k porušování základních práv a svobod zaručených Listinou.

Právo svobodně se sdružovat je zaručeno. Každý má právo spolu s jinými se sdružovat ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích. Výkon těchto práv lze omezit jen v případech stanovených zákonem, jestliže to je v demokratické společnosti nezbytné pro bezpečnost státu, ochranu veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, předcházení trestným činům nebo pro ochranu práv a svobod druhých.

Občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců. Občané mají za rovných podmínek přístup k voleným a jiným veřejným funkcím.

Občané mají právo postavit se na odpor proti každému, kdo by odstraňoval demokratický řád lidských práv a základních svobod, založený Listinou, jestliže činnost ústavních orgánů a účinné použití zákonných prostředků jsou znemožněny.

3)

Hospodářská, sociální a kulturní práva

Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.

Každý má právo svobodně se sdružovat s jinými na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů. Odborové organizace vznikají nezávisle na státu. Omezovat počet odborových organizací je nepřijatelné, stejně jako zvýhodňovat některé z nich v podniku nebo v odvětví.

Zaměstnanci mají právo na spravedlivou odměnu za práci a na uspokojivé pracovní podmínky. Podrobnosti stanoví zákon.

Ženy, mladiství a osoby zdravotně postižené mají právo na zvýšenou ochranu zdraví při práci a na zvláštní pracovní podmínky.

Mladiství a osoby zdravotně postižené mají právo na zvláštní ochranu v pracovních vztazích a na pomoc při přípravě k povolání. Podrobnosti stanoví zákon.

Občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci, jakož i při ztrátě živitele. Každý, kdo je v hmotné nouzi, má právo na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek.

Rodičovství a rodina jsou pod ochranou zákona. Zvláštní ochrana dětí a mladistvých je zaručena. Ženě v těhotenství je zaručena zvláštní péče, ochrana v pracovních vztazích a odpovídající pracovní podmínky. Děti narozené v manželství i mimo ně mají stejná práva.

Péče o děti a jejich výchova je právem rodičů; děti mají právo na rodičovskou výchovu a péči. Práva rodičů mohou být omezena a nezletilé děti mohou být od rodičů odloučeny proti jejich vůli jen rozhodnutím soudu na základě zákona.

Každý má právo na vzdělání.

Každý má právo na příznivé životní prostředí. Každý má právo na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů. Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.

4)

Právo na soudní a jinou právní ochranu

Každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu. Kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak.

Každý má právo odepřít výpověď, jestliže by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké. Každý má právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení. Všichni účastníci jsou si v řízení rovni. Kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka.

Jen zákon stanoví, které jednání je trestným činem a jaký trest, jakož i jaké jiné újmy na právech nebo majetku, ze za jeho spáchání uložit. Jen soud rozhoduje o vině a trestu za trestné činy.

Každý, proti němuž je vedeno trestní řízení, je považován za nevinného, pokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu nebyla jeho vina vyslovena.

b)

Práva klientů společnosti

Klienti společnosti jsou seznamováni s následujícími právy, neboť se jich poskytování služeb úzce dotýká. Společnost současně ukládá programům společnosti provést místní úpravu tohoto výčtu.

Klienti společnosti mají právo:

- 1) Na ohleduplnou odbornou péči, prováděnou s porozuměním kvalifikovanými pracovníky a podpůrné životní prostředí bez nelegálních návykových látek a alkoholu.
- 2) Na poskytnutí služeb a péči bez ohledu na pohlaví, rasu, národnost, původ, barvu pleti, politickou příslušnost, sexuální orientaci, stav, náboženství, původ, identitu, věk, vojenskou hodnost, duševní a fyzické vady, zdravotní stav, předešlou kriminální činnost nebo veřejné postavení.
- 3) Na důstojnost, respekt, zdraví a jistotu po celou dobu poskytování služeb.
- 4) Znat filosofii a metody služeb a další péče, poskytované společností.
- 5) Spolurozhodovat o péči a službách, které jsou jim poskytovány.
- 6) Na informace týkající se aktuálních pravidel a regulací služeb a informace o sankcích, disciplinárních opatřeních a úpravách pravidel včetně případných omezení svých práv v souvislosti s legislativními úpravami ČR a vnitřními pravidly společnosti pro příjem služeb.
- 7) Být informováni o plánování a průběhu poskytovaných služeb způsobem odpovídajícím jejich schopnostem jim porozumět, při minimálním použití neznámé, odborné terminologie.
- 8) Rozhodnout zda, komu a v jakém rozsahu bude informace o využívání služeb společnosti poskytnuta.
- 9) Možnost vyžádat si názor dalšího odborníka.
- 10) Znat odůvodnění všech hrazených poplatků a nákladů, způsoby a rozvržení plateb, přístup k osobním financím a osobnímu majetku v průběhu využívání a ke dni ukončení poskytovaných služeb.
- 11) Na utajení informací týkajících se užívání služeb a všech záznamů o léčbě a klientovi v souladu se zákony České republiky.
- 12) Ukončit využívání služeb bez fyzického či psychického nátlaku.

- 13) Na ochranu před skutečným nebo hrozícím napadením, před fyzickým, citovým a sexuálním zneužíváním a před nedobrovolným fyzickým omezováním.
- 14) Na zprostředkování lékařského ošetření kvalifikovanými odborníky a právo jej odmítnout.
- 15) Na zprostředkování právního poradenství a právo jej odmítnout.
- 16) Znat vymezení zodpovědnosti členů týmu společnosti, jejich odpovídající výcvik a supervizi.
- 17) Na podporu a pomoc v případě předčasného ukončení využívání služeb z jakéhokoliv důvodu a na informace o podobných službách, zdrojích a pobytových místech, nebo jiných vhodnějších službách, včetně úplného zdůvodnění případného odkazu na jiný typ služeb či zařízení včetně výhod i omezení, které tento postup znamená.
- 18) Na ochranu před využíváním či zneužíváním vlastní osoby a svých blízkých ve prospěch zařízení nebo jeho zaměstnanců.
- 19) Nahlížet do dokumentace, která je o jeho osobě vedena v souvislosti s poskytováním služeb.
- 20) Obdržet písemný záznam, potvrzení či závěrečnou zprávu o terapii a poskytovaných službách.
- 21) Klient má právo podat ústní či písemnou stížnost na úroveň služeb či jednání s ním ze strany společnosti.

VI.

Závěrečná ustanovení

1. Tento etický kodex je závazný pro všechny zaměstnance, také pro další osoby, které jsou k organizaci v jiném pracovně právním vztahu (dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti) nebo jiný právní vztah (smlouva o dílo, nájemní smlouva).
2. Tento etický kodex nabývá platnosti dnem 1.6.2009 a ruší platnost předchozí směrnice ze dne 1.8.2005.

V Plzni, dne 16. 9. 2013

PhDr. Petr Hrouzek, Ph.D.
ředitel CPPT, o.p.s.

Přílohy:

Příloha č.1. Rizikové situace pro porušování lidských práv a svobod uživatele služeb společnosti

Příloha č.2 Etický kodex Asociace pracovníků Pedagogicko-psychologických poraden

Příloha č.3. Etický kodex sociálních pracovníků České republiky

Příloha č.4 Etický kodex České psychoterapeutické společnosti